

СЧЕТОВОДСТВО И ФИНАНСИ

ИЛИ ИЗКУСТВОТО ДА БОРАВИШ С ПАРИ

материал на Йордан Карапенчев

В последно време има засилен интерес към специалности, свързани с финансите, икономика, предприемачество и частния бизнес. Трябва да сме наясно, че в XXI век ще наблюдаваме нов тип икономически взаимоотношения, които предполагат всеки човек да има финансова грамотност. Това започва с изясняване на представата за естеството на предмета.

Сухото научно определение за счетоводството е „систематично регистриране, периодично представяне във финансови отчети и анализ на сделките на предприятието в пари“. Обяснено на човешки език - счетоводителите държат под око парите на дадена организация и представят периодични доклади на ръководителите си. Финанси, от друга страна, (от латинското *financia* — наличност, доход) е наука, която изучава съвкупност от икономически отношения и процеси на формиране, разпределение и използване на паричните средства.

От Счетоводство и контрол към Счетоводство и финанси

Връзката между земята и хоризонта е ключова за виртуалната среда. Повечето счетоводители у нас са завършили специалност Счетоводство и контрол, а повечето финансиста, логично, финанси. Свързването на двете специалности е сравнително нова практика и идва от англо-саксонския свят. В страни като Великобритания, САЩ и Канада обикновено се изучава специалност Accounting and Finance, което се превежда точно като Счетоводство и финанси. Практиката постепенно се разпространява и извън тези страни. Дори в България, най-големият икономически университет УНСС вече предлага специалност Финанси, счетоводство и контрол.

Защо наблюдаваме тази промяна? Работодателите днес вече ис-

кат комплексни познания у служителите си и умения за взимане на решения в движение, гъвкавост и практически знания. Ако в миналия век е било достатъчно човек да може да пише доклади и да отразява случващото се с парите в компанията, то днес има нужда от хора, които знаят откъде „идват“ тези пари и могат да вземат проактивни решения, свързани с тях.

За кого е подходяща тази специалност

След като изяснихме за какво ще говорим, трябва да зададем и следващия задължителен въпрос. Какви качества трябва да притежава човек, за да се справи успешно?

Като начало - това е специалност за хора, които умеят да боравят с цифри. Ако математиката не ви се отдава, може би трябва да помислите по-сериозно за друга кариерна реализация.

Работата традиционно е в офис и върви с всичките свързани с него изисквания за облекло, поведение, нормирано работно време и стоене пред компютър. Ако търсите вълнуваща и разнообразна професия... тази на финансовия гуру може да ви остави разочаровани. Не казваме, че е скучно (а е и добре платено), но ако получите приток на адреналин, повоят вероятно не е добър.

И накрая - трябва да ви т.нар. soft skills или меки умения. Това означава, че трябва да се разбирате с другите. Често хората пренебрегват този фактор, а не трябва. Работата в екип е важно конкурентно предимство. При работата със счетоводство и финанси това важи с пълна сила.

ДНЕС ИМА НУЖДА ОТ ХОРА, КОИТО ЗНАЯТ ОТКЪДЕ ИДВАТ ПАРИТЕ И МОГАТ ДА ВЗЕМАТ ПРОАКТИВНИ РЕШЕНИЯ

КЪДЕ СЕ ИЗУЧАВА В БЪЛГАРИЯ

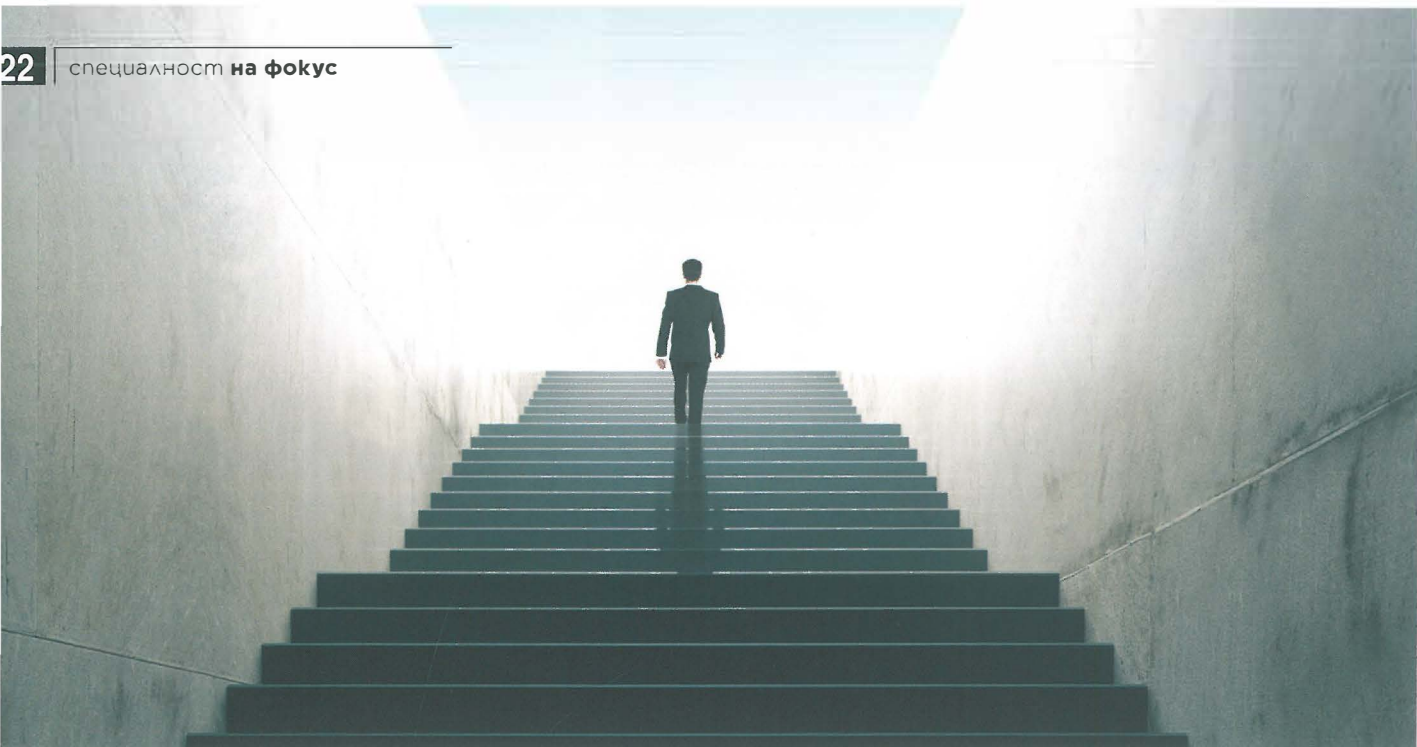
Счетоводство, контрол и финанси се изучава само в някои висши училища като УНСС (Университет за национално и световно стопанство) и ВУЗФ (Висше училище по застраховане и финанси). В почти всички висши училища с икономическа насоченост можете да намерите Счетоводство и контрол и отделно - Финанси.

А такива висши училища в България със сигурност не липсват. Всъщност, това е твърде меко казано. В момента има пренасищане на пазара на икономически специалисти. Ще поговорим малко повече за това в раздела за възможна кариерна реализация, но и тук трябва да споменем за безспорно раздутия прием у нас.

КЪДЕ СЕ ИЗУЧАВА В ЧУЖБИНА

Великобритания

Започваме с Великобритания - финансовата столица на Стария континент. Реномето ѝ като такава беше разкластен от Брекзит - изнедващото решение на британските (и по-точно - английските) гласоподаватели да напуснат Европейския съюз. Това се смята и за силен удар по британските висши училища, но ефектите му засега остават неясни, тъй като

предстоят преговори с останалите страни от ЕС.

Така или иначе Обединеното кралство ще продължи да има своите предимства. Лондонското Сити е истински магнит за най-добрите специалисти по финанси и счетоводство от цял свят. Това по естествен начин дърпа напред и качеството на образователната система.

Нека да погледнем и кои са водещите универ-

В МОМЕНТА ИМА ПРЕНАСИЩАНЕ НА ПАЗАРА С ИКОНОМИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

ситети в страната: London School of Economics and Political Science (LSE); вездесъщите Оксфорд и Кембридж, Лондонското бизнес училище (LBS) и Университетът в Манчестър.

Германия

Германия е следващото голямо име сред желаещите да изучават Счетоводство и финанси в чужбина. Федералната република е икономическото сърце на Европа и съвсем естествено може да се похвали и с много качествено образование.

Експерти погодират, че въпросният Брекзит, за който споменахме, може да има положителни ефекти върху германската икономика. Много финансови институции могат да преместят централите си от Лондонското Сити към Франкфурт - финансовата столица на Германия. Това ще привлече много нови специалисти към федералната република и ще създаде стимул за развитието на образованието в сферата на счетоводството и финансите.

Фактът, че образованието в немските университети е сравнително евтино (има само

такси за административно обслужване, но не и семестриални такива), също е предимство.

Най-добрите висши училища за изучаване на Счетоводство и финанси в Германия са: Хумболтовият университет в Берлин, Манхаймският университет, Техническият университет в Мюнхен (който е близо до челото във всички направления) и Франкфуртският университет във финансовата столица.

Холандия

Ниските земи нямат обширна репутация точно в сферата на счетоводството и финансите, но са сред най-популярните дестинации за родните кандидати-студенти и няма как да ги пропуснем. Холандските университети вече имат и друго предимство - опростена процедура за финансиране на образованието, с която редовните ни читатели вече са запознати.

Местните университети са известни с иновативни и редки специалности, но има доста тъжно възможности и за обучение по Счетоводство и финанси. Най-силните университети в страната, в това направление, са Ротердамският университет „Еразъм“ и Амстердамският университет. Специалистите от QS изтъкват и възможностите за обучение във висшите училища на Маастрихт, Тилбург и Грьонинген.

САЩ

Бърза справка с авторитетните QS World University Rankings показва недвусмислено, че САЩ е „най-доброто“ място за изучаване на Счетоводство и финанси. Поне по критериите на класацията. Обучението в страната на неограничените възможности обаче си има допълнителни предизвикателства - визи, дълго пътуване, високи такси за обучение и т.н.

Предимствата обаче не са малко: най-силната икономика в света, едно най-бързите въз-

становявания след финансовата криза от последните години и много възможности за реализация след завършване на образованието. Американското общество е изградено от имигранти и няма да срещнете никакви прегради. Проблемът с високите такси за обучение може да бъде решен със стипендиите, които местните университети предлагат за добрите студенти.

Най-добрите университети за изучаване на счетоводство и финанси в САЩ са добре известни имена в световен мащаб - Харвард, Станфорд, Йейл, МИТ и т.н.

Други страни

Дотук изброихме 4 страни, които са сред най-предпочитаните от родните кандидати-студенти. Но ако не виждате вашата цел в този списък - не се отчайвайте. Счетоводство и финанси е достатъчно популярна специалност, за да кажем с увереност, че много страни имат добре подготвени програми и преподаватели.

Владеещите френски език кандидати могат да помислят за Франция или Канада. Ако сърцето ви тегли към Южна Европа - можете да намерите добро образование и в страни като Италия и Испания (напук на финансовите им проблеми). Сред световните топ 20 има университети от екзотични дестинации като Хонг Конг и Сингапур. Това означава, че и азиатските „тигри“ могат да се имат предвид при избора на университет.

Възможности за кариерна реализация

Завършилите специалност Счетоводство и финанси получават възможност за широка професионална реализация в България и чужбина. Като се започне от сферата на търговията, хотелиерството и туризма и стигнем до транспорта, промишлеността, селското стопанство. Финансистите и счетоводителите са „дялан камък“ - практически всяка по-голяма организация има нужда от такива кадри.

Възможности има както в публичния, така и в частния сектор. Сред възможните професии са счетоводители (в т.ч. съставители на финансови отчети с право да ги подписват) във всички отрасли и дейности, ръководители на финансово-счетоводни отдели, финансови консултанти и мениджъри, експерти на счетоводна отчетност и данъчно-осигурителен контрол и много други.

Трябва да предупредим, че това е сектор, който е достатъчно наситен с кадри. Тоест, желанието да влязат в него могат да очакват сериозна конкуренция за всяко място. Въпреки това заплатите са добри и съществуват и възможности за кариерно израстване.

**ФИНАНСИСТИТЕ И
СЧЕТОВОДИТЕЛИТЕ СА
„ДЯЛАН КАМЪК“. ВСЯКА
ПО-ГОЛЯМА ОРГАНИЗАЦИЯ
ИМА НУЖДА ТЯХ**

Топ 10 в света

Позиция	Висше училище	Държава	Резултат
1	Harvard University	София	99.3
2	Massachusetts Institute of Technology	Благоевград	93.8
3	Stanford University	София	93.5
4	London School of Economics (LSE)	София	92.8
5	University of Oxford	Великобритания	91.9
6	University of Chicago	САЩ	90.1
7	University of Cambridge	Великобритания	90.0
8	University of Pennsylvania	САЩ	89.9
9	London Business School	Великобритания	88.8
10	University of California, Berkeley (UCB)	САЩ	88.6